

Sitä lehteä en unohda koskaan

P. A. Manninen

Minua ovat aina eniten miellyttäneet supersankarisarjakuvat 1950- ja 1960-luvuilta. Silloin käsikirjoitusten mielikuvituksellinen pönttöys liittyi saumattomasti visuaalisen asun hervottomaan realismiin.

The Legion of Super-Heroes, eli suomalaisittain ytimekkäämmin Teräslegioona, on näin ollen mielestäni ollut parhaimmillaan aivan 1960-luvun alussa. Silloin käsikirjoituksista vastasi entinen pulp-scifi-kirjailija Edmond Hamilton, joka yhdisteli ilmeisesti hetken mielijohteesta syntyneitä juonenkäänteitä aivan eepiseen mittakaavaan. Piirtäjänä kunnostautui John Forte, jonka tyyli oli hykerryttävää naivismia. Hän ei korostanut avaruuden jättimäisiä ihmeellisyyksiä millään kuvakulmatrikeilla, vaan piirsi aivan kaiken suoraan sivulta päin.

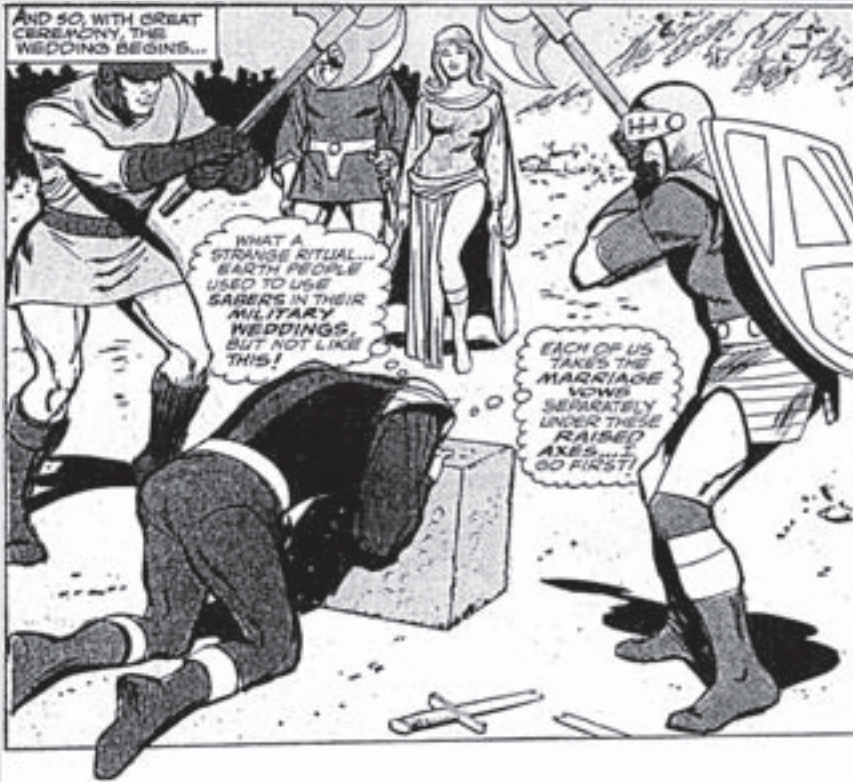
Jopa toistuvasti esiintyvä Legioonan kerhotalo oli aivan älyttömästi suunniteltu. Se näytti kylläkin maahan nokkaansa myöten tupsahtaneelta raketilta, mutta siinä ei ollut edes kellaria. Ulkoa päin katsoen siihen ei millään voinut kuvitella sopivan kerrallaan edes kymmentä legioonalaista, saati sitten koko jäsenistöä.

Jäsenistöähän Legioonassa riitti. Bouncing Boy oli vahingossa juonut nestemäistä kumia lintsatesssaan juoksupojan hommistaan. Sen jälkeen hän pystyi muuttumaan kumipalloksi. Ja pomppimaan. Matter-eater Lad puolestaan oli kotoisin niin

köyhältä planeetalta, ettei siellä ollut ruokaa ollenkaan. Planeetan asukkaiden oli siis kehityttävä siihen suuntaan, että mm. kivien pureskelu kävi mahdolliseksi.

Supersankareiden yhteenliittymät olivat seikkailleet ennenkin, mutta Legioonalla oli

hihassaan kaksi valttia. Ensinnäkin mukana oli paljon hahmoja, joten juoni-ideoita pystyi kehittämään helposti. Toiseksi kyseessä oli supersankareiden nuorisokerho, joten juonet alkoivat hiipiä kohti saippuaopperaa, omalla varovaisella tavallaan.

Teräslegioonan ideasta on vain pieni hypäys Marvelin X-men-sarjaan, sekä myöhempiin ”omilla aloillaan päteväät nuoret seikkailevat” –tv-sarjoihin. Buffy Vampyyrintappaja on sukua Legioonalle.

Legioonan kustantaja DC oli ensin seurannut Marvelin uudentyyppisten supersankarien esiintuloa 1960-luvun alkupuolella hiukan epäilevästi, mutta uusien lehtien saamat ostajamäärät alkoivat vähitellen kääntää suuntaa myös DC:ssä. Yhtiön konservatiivisuuden vuoksi prosessi oli toki hidas. Vanhat sarjakuvantekijät alkoivat kuitenkin poistua DC:n palkkalistoilta, joten uutta verta piti firmaan saada.

Sen tuoreempaa verta kuin 13-vuotias Jim Shooter olisikin ollut vaikea löytää. Hän ilmoittautui ihan oma-aloitteisesti hommiin DC:lle lähettämällä työnäytteensä kuvien kera toteutetun Legioonaa-käsikirjoituksen. Shooter valitsi tietoisesti maailmanhistorian kököimpänä pitämänsä lehden uudistustyönsä kohteeksi. Hän oli keräillyt Marvelin lehtiä ja tiesi tasan tarkkaan, kuinka Legioonaa pitäisi uudistaa.

Shooter pääsi tuota pikaa käsikirjoittajaksi DC:lle, ja sai hoidettavakseen juuri Teräslegioonan. Hän toi mukanaan entistä enemmän saippuaopperamaisuutta ja aikaisempaa radikaalimpia juonenkäänteitä. Kun Shooter antoi Ferro Ladin kuolla taistelussa Auringonsyöjää vastaan, Ferro Lad pysyi kuolleena. Kyseessä ei ollut mikään

Teräsmiehen kuoleman kaltainen tyhmä myynninedistämisjippo.

Mutta aina ei työ tietenkään voi mennä yhtä tyylikkäästi putkeen. Välillä Shooter suorastaan meediomaisesti kanavoii menneiden aikojen pönttöyttä. Tätä todistaa vuodelta 1976 peräisin oleva Action Comics-

lehden numero, joka löytyi sopuhintaan todellisuudessa onkin vain ulkonokkoon muuttanut kameleonttipoika. Hänen pitäisi auttaa paikallisia sankareita voittamaan Kauhea jättiläinen Kodar, joka haluaa valtakunnan itselleen.

Perusjuoni on laimennettua Grimmin satua ja loppujännitys lysähtää kasaaan mestauskohtauksen osoittautuessa vain seremonialliseksi. Piirtäjä Win Mortimer tuhoaa herkkullisesti kaiken uskottavuuden tulkitsemalla tarinan halpojen Marvel-tehokeinojen kautta. Vauhdikkuutta haetaan seisottamalla hahmoja samassa tilassa vartaloit eri suuntaan sojottaen, minkä johdosta kaikki huojuvat kuin humalaiset. Satumaailman asukkaiden vaatteet ovat niin mielikuvituksettomasti suunniteltuja, että on vaikeaa uskoa lopputulosta muuta kuin Masters of the Universe-lelujen kopianniksi. Ehkäpiä piirtäjä näki yli kymmenen vuoden päässä tulevaisuudessa maailmaa valloittavat Masters-lelut jonkin Legioonaa kohtaavan aikavääristymän kautta?

Jim Shooterista kehittyi myöhemmin Marvelin korporatiivinen puheturvi, mikä homma ei suinkaan tuonut hänelle ystäviä. The Comics Journalissakin miestä nimeltiin ”sarjakuvamaailman Nixoniksi”. Niin katoavat nuoruuden unelmat, mutta lehdet sentään jäivät jäljelle. Joskus jopa sopuhintaan ostettaviksi.

